

Buitenprogramma

Gedragsinterventie voor jongeren uit
een residentiële instelling

work-wise

Daar kun je mee aan de slag!

Programma voor risicojongeren, ger

“Ik heb het hier enorm naar mijn zin. Ik ben de hele dag met mensen bezig en krijg direct reactie op wat ik doe. In het begin was het volhouden lastig, maar gelukkig zat mijn begeleider er bovenop.”

Myranda liep via het Buitenprogramma verschillende stages en werkt nu al acht maanden in de zorg.

We kennen ze allemaal; risicojongeren. En hoewel ze allemaal verschillend zijn, hebben ze één ding gemeen. Ze vinden het moeilijk om een stabiele en pro-sociale positie in onze maatschappij in te nemen. Een positie waarbij ze zowel goed zorgen en veilig zijn voor zichzelf, als voor hun omgeving.

Het afronden van een beroepsopleiding en het hebben van werk behoren tot de belangrijkste factoren die een basis leggen voor stabiliteit, sociaal gedrag en veiligheid. Het Buitenprogramma van Work-Wise is volledig gericht op deze basis; het verkrijgen en behouden van beroepsopleiding en werk.

Het Buitenprogramma Work-Wise is een (voorlopig) erkende gedragsinterventie.

Buitenprogramma Work-Wise geeft jongeren een stevige toekomst richt op het verkrijgen en behouden van

Voor wie bedoeld?

Het programma is specifiek ontwikkeld voor risicojongeren in de leeftijd van 15 tot 24 jaar die vanuit een residentiële voorziening terugkeren in de maatschappij. Het Buitenprogramma zorgt ervoor dat deze jongeren een beroepsopleiding kiezen en blijven volgen, stage gaan lopen en een baan krijgen én behouden!

Voorwaarde is dat de jongere meedoet aan het volledige Work-Wise traject. Het Buitenprogramma is geen verplicht programma. Jongeren moeten zelf bereid zijn er aan deel te nemen. Het programma kent een looptijd van gemiddeld één jaar, maar is afhankelijk van de begeleidingsnoodzaak en de motivatie van de jongere.

Maatwerk en persoonlijke begeleiding

De kracht van het Buitenprogramma is een combinatie van maatwerk voor iedere jongere, intensieve persoonlijke begeleiding, aangevuld met specifieke interventies. De persoonlijke begeleiding wordt gegeven door gecertificeerde programmabegeleiders, die via Work-Wise hun opleiding hebben gevolgd. De interventies richten zich op de onderwerpen 'werkrelatie' en 'netwerkvorming' en daarnaast worden op maat aanvullende interventies ingezet waaronder vaardigheidstrainingen. Het Buitenprogramma richt zich ook op wonen, het sociale netwerk en vrijetijdsbesteding, omdat ook dit factoren zijn die hun invloed hebben op het behouden van opleiding of baan.

Fasering

Het Buitenprogramma Work-Wise kent een looptijd van gemiddeld één jaar en is onderverdeeld in vier 'slagen'.

- Slag 1 is het opstellen van een persoonlijk Buitenprogramma op basis van diagnose.
- Slag 2 duurt vier tot zes maanden en is de meest intensieve voor wat betreft begeleiding en interventies.
- Slag 3 duurt nog eens vijf maanden en checkt en vult aan waar nodig.
- Slag 4 is de follow-up, waarin nog zeker negen maanden contact wordt gehouden met de jongere.

Slag 1. Diagnose en opstellen persoonlijk Buitenprogramma

De diagnostiek en planvorming vinden plaats onder de verantwoordelijkheid van een gedragswetenschapper. Per jongere worden de motivatie, leerstijl, vaardigheden en de (on)mogelijkheden van zowel jongere als zijn of haar netwerk in kaart gebracht.

Vastgesteld moet worden aan welke doelen de jongere gaat werken en hoe intens de benodigde begeleiding dient te zijn. Op basis van de

delictgerelateerdheid en/of ernst van de problematiek bepaalt de gedragswetenschapper samen met de persoonlijk programmabegeleider of de keuze moet vallen op een basis- of plusvariant van het Buitenprogramma. Samen met alle informatie en resultaten van eerdere interventies en trainingen stelt de programmabegeleider in samenspraak met de jongere een persoonlijk Buitenprogramma en een gedetailleerd draaiboek vast.

n beroepsopleiding en werk.

Diagnostiek en Plan

Intensieve fase

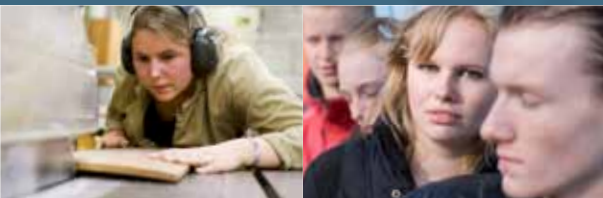
Slag 2. Intensief

Slag 2 is de meest intensieve en duurt vier tot zes maanden.

Binnen de eerste twee weken moeten basisdoelen op het gebied van huisvesting, inkomen en werk/opleiding zijn gerealiseerd. In deze weken wordt ook aandacht besteed aan het opbouwen van een vangnet voor de jongere. Indien er sprake is van een delictverleden wordt de jongere ook aangemeld bij het justitieel casusoverleg en de buurtregisseur of lokale politie, zodat tijdig afstemming wordt gezocht.

Verder wordt aan de hand van de in het programma opgenomen interventies gewerkt aan de kortetermijndoelen. Er worden altijd basisinterventies ingezet voor werkrelatie en netwerkvorming. Zij vormen de rode draad voor het leggen en vasthouden van de samenwerkingsrelatie, het motiveren en onderhandelen met de jongere over de hulp en de inbedding van de jongere in de eigen sociale context. Voorbeelden hiervan zijn motiverende gespreksvoering en intercultureel begeleiden. Per jongere worden op maat aanvullende interventies ingezet waaronder sociale en/of cognitieve vaardigheidstrainingen, gezinsbegeleiding, budgetteringstrainingen, coachen van werkgever/werkbegeleider/docent.

Afhankelijk van de intensiteit van het Buitenprogramma zijn er één tot vier contacten met de jongere per week. De voortgang van de jongere wordt besproken in tweewekelijkse casuïstiekbesprekingen. Slag 2 wordt afgesloten met een evaluatie van de kortetermijndoelen.

Slag 3. Voortgang

In de volgende vijf maanden wordt aan de lange-termijndoelen gewerkt.

Tijdens slag 3 peilt de persoonlijk programma-begeleider steeds hoe het met de vorderingen van de jongere gaat en stemt de intensiteit van de begeleiding daarop af. Als alles goed gaat, neemt de intensiteit van de begeleiding af tot één of twee contacten per week. De afstemming

gebeurt vooral in de controle-afspraken.

Ook tijdens deze periode blijft de programma-begeleider de opleiders, stage-aanbieders en werkgevers intensief ondersteunen.

De voortgang blijft besproken in tweewekelijkse casuïstiekbesprekingen. Slag 3 wordt afgesloten met een eindevaluatie.

Voortgang

Follow-up

Slag 4. Follow-up

De follow-up bij het Buitenprogramma bestaat uit minimaal drie vastgelegde contactmomenten op drie, zes en negen maanden na afsluiting van Slag 3. Deze momenten vormen een check, een steun in de rug en tegelijkertijd een stok achter de deur, omdat de jongere weet dat zijn of haar persoonlijk programmabegeleider gegarandeerd contact opneemt. Het contact is bij voorkeur in de eigen omgeving van de jongere.

Afhankelijk van het resultaat van de follow-up kan de programmabegeleider contact opnemen met belangrijke betrokkenen in het netwerk van de jongere, de buurt-regisseur of een netwerkbijsamenkomst organiseren om tot nieuwe afspraken te komen.

“Ik heb heel veel geleerd. Vooral wat je kunt bereiken als je echt iets wilt. Ik werkte eerst in Fijfteen en daarna in The Grand, een vijfsterrenhotel. Ik ben klaar met mijn opleiding en werk nu als zelfstandig werkend restaurantkok bij The Colour Kitchen in Amsterdam.”

Stefan volgde het Work-Wise traject en is nu professioneel kok.

Combinatie van maatwerk, continue persoonlijke

De kracht van het Buitenprogramma Work-Wise is een combinatie van maatwerk voor iedere jongere, intensieve persoonlijke begeleiding, aangevuld met specifieke interventies. Bovendien is het Buitenprogramma een door de Erkenningscommissie Justitiële Gedragsinterventies (voorlopig) erkende gedragsinterventie.

Op maat

Iedere jongere krijgt een persoonlijk programma, toegespitst op zijn of haar situatie en mogelijkheden. Mede op basis van een risicoanalyse wordt een grondige persoonlijke diagnose gesteld, waarna ook motivatie en leerstijl worden meegenomen in het opstellen van het programma.

Zo moet bijvoorbeeld de intensiteit van een interventie afgestemd zijn op het risiconiveau van een jongere. Ook moeten de interventies aansluiten bij de motivatie en de intellectuele/praktische vaardigheden en mogelijkheden van de jongere. Het resultaat hiervan is dat er niet slechts één type Buitenprogramma is, maar dat er sprake is van vele varianten. Iedere jongere is uniek, ieder Buitenprogramma Work-Wise is dat ook!

Intensieve persoonlijke begeleiding

Van groot belang is de intensieve, persoonlijke begeleiding die iedere jongere krijgt gedurende het programma van twaalf tot vijftien maanden. Het programma wordt uitgevoerd door gecertificeerde begeleiders. De opleiding tot persoonlijk programmabegeleider is een opleiding op HBO-niveau en wordt gegeven door Work-Wise. De programmabegeleider is er niet alleen voor de jongere. Ook opleiders, stage-aanbieders en werkgevers worden zowel in de voorbereiding als tijdens de uitvoering van het Buitenprogramma intensief door de programmabegeleider geïnformeerd en ondersteund.

(Voorlopig) erkende gedragsinterventie

Het Buitenprogramma Work-Wise is een door de Erkenningscommissie Justitiële Gedragsinterventies (voorlopig) erkende gedragsinterventie. Een voorlopige erkenning en een uiteindelijke volledige erkenning zijn belangrijk en een waarborg dat het programma in potentie effectief is bij het voorkomen van terugval in ongewenst, onveilig en/of asociaal gedrag.

Het Buitenprogramma bouwt voort op de theoretische onderbouwing van het Work-Wise traject. De What Works beginselen en de leeftijdsgebonden informele sociale controletheorie van Sampson en Laub (1993) spelen hierin een belangrijke rol. Zowel de What Works principes als het gebruikte wetenschappelijke verklaringsmodel drukken hun stempel op de interventies en acties die onderdeel vormen van het programma.

begeleiding en specifieke interventies.

Ketenprogramma bij uitstek

Het Buitenprogramma is bij uitstek een ketenprogramma, het beslaat de overgang, vanuit een gesloten setting, terug naar en in de maatschappij. Daarbij zijn veel partijen betrokken en de rol van de programmabegeleider is dan ook tevens sterk coördinerend.

Daarom wordt ieder persoonlijk programma besproken met de andere functionarissen die beroepshalve bij de jongere betrokken zijn; de (jeugd)reclasseringsmedewerker, (gezins)voogd en indien van toepassing de Raad voor de Kinderbescherming en de gemeenten. De momenten en timing hiervoor zijn onderdeel van het programma. Bij de evaluaties van slag 2 en 3 zijn de partijen eveneens aanwezig. Op basis van de evaluatie worden de doelen voor de volgende fase bijgesteld en kan aanvullende hulp- of zorgverlening en/of verwijzing naar andere soorten van hulp worden ingezet.

Selectie- en exclusiecriteria

Het Buitenprogramma Work-Wise richt zich over het algemeen op jongeren met een gemiddeld tot hoog risico op terugvallen in ongewenst, onveilig of sociaal gedrag, maar wordt ook aangeboden voor jongeren met een laag risico op terugval.

Bij deze groep beperkt het Buitenprogramma zich tot begeleiding om participatie in de samenleving te bevorderen.

Als exclusiecriteria gelden; het vanwege psychische of lichamelijke redenen niet geschikt zijn voor toeleiding naar school of werk; het ontbreken van een Nederlandse verblijfsvergunning; verslaafd zijn en onvoldoende grip hebben op deze verslaving.

Over Work-Wise

Work-Wise is een traject. Een traject dat jongens en meiden die geplaatst zijn in een residentiële voorziening op weg helpt bij hun terugkeer naar de samenleving. Work-Wise wordt aangeboden door meerdere Jeugdzorg^{Plus} instellingen en alle Justitiële Jeugdinrichtingen in Nederland.

De focus ligt op het verkrijgen en behouden van werk of een opleiding. Work-Wise richt zich ook op wonen, een adequaat sociaal netwerk en vrijetijdsbesteding, want die zijn voorwaardelijk voor het succes van werk en opleiding. Intensieve nazorg van de jongeren is één van de speerpunten binnen een Work-Wise traject. Die nazorg geven we vorm in het Buitenprogramma.

Ieder Work-Wise traject is onderdeel van een keten waarin partners samenwerken. Die keten begint al voordat een jongere een inrichting of instelling binnenkomt en eindigt pas lang na uitplaatsing. Work-Wise werkt daarom nauw samen met ketenpartners als de gemeenten, (jeugd)reclassering en bureaus jeugdzorg. Ook scholen en werkgevers zijn belangrijke partners in de keten die staat voor succesvolle resocialisatie van de jongeren.

www.work-wise.nl

Om privacyredenen zijn in een aantal gevallen de namen van jongeren gefingeerd en worden modellen gebruikt voor de fotografie. Met dank aan ROC ASA, locatie Leusden voor het beschikbaar stellen van hun schoollocatie voor fotografie.

Werken aan
jouw toekomst

Daar kun je mee aan de slag!